

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

София, 3 юли 2018 г.

Конституционният съд в състав: Борис Велчев – председател, членове: Цанка Цанкова, Стефка Стоева, Румен Ненков, Кети Маркова, Георги Ангелов, Анастас Анастасов, Гроздан Илиев, Мариана Карагьозова-Финкова, Константин Пенчев, Филип Димитров, Таня Райковска,

при участието на секретар-протоколиста Росица Симова разгледа в закрито заседание на 3 юли 2018 г. конституционно дело № 9/2018 г., докладвано от съдията Таня Райковска.

Производството е по чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България във фазата по допустимост на искането по реда на чл. 19, ал. 1 от Закона за Конституционен съд (ЗКС).

Делото е образувано на 28.03.2018 г. по искане на състав на Върховния касационен съд (ВКС) за установяване на противоконституционност на чл. 225, ал. 3 от Закон за съдебната власт (ЗСВ), (обн. ДВ, бр. 64 от 07.08.2007 г., последно изм. и доп. ДВ, бр. 49 от 12.06.2018 г.)

Със свое определение от 27.03.2018 г. по гр. д. № 1167/2017 г. съставът на ВКС, гражданска колегия, четвърто отделение, е установил несъответствие между разпоредбата на чл. 225, ал. 3 ЗСВ, с чл. 4, ал. 1, чл. 48, ал. 1 и 5, вр. с чл. 31, ал. 3 и 4 от Конституцията, и е постановил спиране на касационното производство.

В съответствие с определението за спиране на делото и на основание чл. 150, ал. 2 от Конституцията, съставът на ВКС е внесъл въпроса в Конституционния съд. С писмено допълнение от 07.06.2018 г. вносителят е конкретизирал искането си, като е представил мотивирано изложение на сочените в първоначалното искане основания

за противоконституционност на оспорената разпоредба и е изразил позицията си относно релевантния за изхода на делото закон.

Според съдебния състав, правото на освобождения от длъжност магистрат да получи паричното обезщетение по чл. 225, ал. 3 ЗСВ попада под закрилата на прогласеното и гарантирано в чл. 16 от Конституцията право на труд и произтичащото от това право – да получи възнаграждение и обезщетение за положения труд, за което съгласно чл. 48, ал. 1, изр. 2 от Конституцията държавата е длъжна да създаде условия, респективно да не създава пречки за изплащането им. Поддържа се, че въведената от законодателя рестрикция в оспорвания текст на ЗСВ (магистратът да не е привлечен като обвиняем за извършено умишлено престъпление), води до ограничаване на правото на обвиняемия магистрат да получи обезщетение при освобождаване от длъжност и не е обусловено от легитимна цел.

Конституционният съд, за да се произнесе по допустимостта на искането, съобрази следното:

Искането е подадено от оправомощен по чл. 150, ал. 2 от Конституцията на Република България субект за сезиране на Конституционния съд. То е в съответствие с трайно установената практика, че правомощието по чл. 150, ал. 2 от Конституцията да сезира Конституционния съд принадлежи на отделните състави на Върховния касационен съд и Върховния административен съд, разглеждащи конкретен съдебен спор, по който се повдига въпрос за противоконституционност на относим към спора закон (Определение № 1/01.07.1997 г. по к. д. № 5/1997 г.; Определение от 25.06.2002 г. по к. д. № 12/2002 г.; Определение № 2/23.03.2010 г. по к. д. №17/2009г.; Определение от 29.04.2015 г. по к. д. № 2/2015 г.)

Връзката между оспорената законова разпоредба и висящото гражданско дело е посочена в допълненото искане (наименовано от вносителя като искане с уточнения), изразена е ясно позицията на съдебния състав относно релевантния за изхода на делото закон, за който той може единствено да сезира Конституционния съд, което обуславя компетентността на състава на Върховния касационен съд да отправи искане до Конституционния съд.

Искането е и в рамките на компетентността на Конституционния съд да го разгледа, тъй като с него се иска установяване противоконституционността на закон – чл. 149, ал. 1 т. 2 от Конституцията.

По този предмет Конституционният съд не се е произнасял с решение или определение, включително и по неговата допустимост, поради което не е налице и отрицателната процесуална предпоставка, която да изключва неговата допустимост (чл. 21, ал. 6 ЗКС).

Искането има изискуемите се от чл. 17, ал. 1 и 2 от Закона за Конституционен съд и чл. 18, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията на дейността на Конституционния съд (ПОДКС) форма и реквизити и следва да се допусне до разглеждане по същество.

С оглед предмета на конституционното производство съдът счита, че като заинтересовани институции на основание чл. 20а, ал. 1 ПОДКС следва да конституира: Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на отбраната, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор, Висшия съдебен съвет, Висшия адвокатски съвет.

Съдът намира, че като заинтересовани неправителствени, съсловни, синдикални и други организации на основание чл. 20а, ал. 2 ПОДКС следва да покани да предложат становище: Съюз на юристите в България, Съюз на съдиите в България, Българска съдийска асоциация, Асоциация на българските административни съдии, Асоциация на прокурорите в България, Камара на следователите в България.

Съдът намира, че на основание чл. 20а, ал. 3 ПОДКС, следва да бъдат поканени да дадат писмено правно мнение по предмета на делото: проф. д-р Васил Мръчков, проф. д-р Емил Мингов, проф. д-р Красимира Средкова, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Снежана Начева.

По тези съображения и на основание чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията и чл. 19, ал. 1 ЗКС, Конституционният съд

О П Р Е Д Е Л И:

Допуска до разглеждане по същество искането на състав на Върховния касационен съд за установяване на противоконституционност на чл. 225, ал. 3 от Закон за съдебната власт (ЗСВ) (обн. ДВ, бр. 64 от 07.08.2007 г., последно изм. и доп. ДВ, бр. 49 от 12.06.2018 г.)

Конституира като заинтересовани институции по делото: Народното събрание, Министерския съвет, министъра на правосъдието, министъра на отбраната, Върховния касационен съд, Върховния административен съд, главния прокурор, Висшия съдебен съвет, Висшия адвокатски съвет, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се дава възможност в 30-дневен срок да представят писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана да предложат становище по делото до: Съюз на юристите в България, Съюз на съдиите в България, Българска съдийска асоциация, Асоциация на българските административни съдии, Асоциация на прокурорите в България, Камара на следователите в България, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се дава възможност в 30-дневен срок да представят писмени становища по предмета на делото.

Отправя покана до: проф. д-р Васил Мръчков, проф. д-р Емил Мингов, проф. д-р Красимира Средкова, проф. д-р Пенчо Пенев, проф. д-р Снежана Начева, на които да се изпратят преписи от искането и от определението, като им се дава възможност в 30-дневен срок да дадат писмено правно мнение по предмета на делото.

Препис от определението да се изпрати на вносителя на искането, който в 30-дневен срок може да представи допълнителни съображения.

Председател: Борис Велчев

